

Správa o výsledku kontroly správnosti zostavenia a súladu záverečných účtov a účtovnej závierky subjektov územnej samosprávy v obci Hontianske Nemce

Úvod

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2009. Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť správnosť zostavenia finančných výkazov v rámci účtovnej závierky, súlad finančných výkazov predkladaných Daňovému úradu s finančnými výkazmi predkladanými v rámci schvaľovania záverečného účtu, tvorba a použitie peňažných fondov, preverenie dodržiavania pravidiel používania návratných zdrojov financovania, stav a vývoj dlhu.

Predmetom kontrolnej akcie bolo preverenie zriaďovateľských listín rozpočtových a príspevkových organizácií obce, účasť v obchodných spoločnostiach, rozpočet obce a jeho plnenie, účtovná závierka, záverečný účet obce a účinnosť vnútorného kontrolného systému.

Kontrola bola vykonaná prerušovane od 16.02.2009 do 17.04.2009 v Obci Hontianske Nemce, so sídlom Hontianske Nemce 500, 962 65 Hontianske Nemce; IČO: 00319929 (ďalej len „obec“) za obdobie roku 2007 a 2008.

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky združujúci osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Územie obce tvorí súbor katastrálnych území jej štyroch častí: Hontianske Nemce, Hontianske Nemce – Majer, Rakovec, Sitnianska Lehôtka. Celková rozloha obce je 30,8 km². K 31.12.2008 evidovala obec 1 532 obyvateľov.

Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami za podmienok ustanovených zákonom. Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia mesta prostredníctvom volených orgánov: obecného zastupiteľstva (ďalej len „OZ“) a starostu.

Výsledky kontroly

1. Všeobecná časť

Zriaďovanie, zmeny a zrušovanie rozpočtových a príspevkových organizácií v kontrolovanom období upravené zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“).

Obec bola k 31.12.2008 zriaďovateľom jednej rozpočtovej organizácie, a to základnej školy s materskou školou (ďalej aj „ZŠ s MŠ“). Kontrolou zriaďovacej listiny bolo zistené, že **neobsahovala identifikačné číslo, čo nebolo v súlade s ustanovením § 21 ods. 9 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.**

2. Rozpočet obce a jeho plnenie

Rozpočty obce na roky 2007 a 2008 boli zostavené v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“), opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8. decembra 2004, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších opatrení (ďalej len „opatrenie MF SR o rozpočtovej klasifikácii“) a ďalšími súvisiacimi predpismi.

Rozpočet obce na rok 2007 bol schválený uznesením OZ v decembri 2006. Rozpočet na rok 2008 bol schválený uznesením OZ v decembri 2007.

Kontrolou zostavenia, schválenia a zmien rozpočtu obce bolo zistené:

Rozpočet obce na rok 2007 bol zostavený ako prebytkový, s príjmami v sume 21 042 tis. Sk a výdavkami v sume 11 492 tis. Sk. Výdavky bežného rozpočtu neobsahovali bežné transfery obce pre ZŠ s MŠ na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky (ďalej len „ŠR SR“) tzv. prenesené kompetencie pre ZŠ s MŠ v sume 9 075 tis. Sk.

Rozpočet obce na rok 2008 bol zostavený ako prebytkový, s príjmami v sume 23 347 tis. Sk (774 978,42 euro*) a výdavkami v sume 14 453 tis. Sk (479 751,70 euro). Rozpočet obce neobsahoval rozpočet výdavkov ZŠ s MŠ, čím **nebolo dodržané ustanovenie § 4 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.**

* peňažné údaje za rok 2008 sú v celej správe uvedené v dvoch menách Sk (euro), v prepočte konverzným kurzom 1 euro = 30,126 Sk.

V roku 2007 bolo v OZ schválených 6 zmien rozpočtu a v roku 2008 tiež 6 zmien rozpočtu. Okrem schválených zmien v OZ boli rozpočty obce upravené o účelovo určené prostriedky poskytnuté zo ŠR SR. O týchto rozpočtových opatreniach obec nevedla operatívnu evidenciu, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 14 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.**

Kontrolou čerpania rozpočtových výdavkov v rokoch 2007 a 2008 bol zistený jeden prípad nesprávneho triedenia výdavkov v roku 2007, keď obec medzi bežné výdavky zatriedila rekonštrukciu obecného rozhlasu v hodnote 88 tis. Sk. Tým, že obec nesprávne zatriedila kapitálový výdavok medzi bežné výdavky, **nepostupovala v súlade s opatrením MF SR o rozpočtovej klasifikácii, čím nebolo dodržané ustanovenie § 4 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.**

3. Účtovná závierka

V kontrolovanom období obec viedla účtovníctvo podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“), opatrenia MF SR z 11. decembra 2003 č. 24501/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, štátne fondy, príspevkové organizácie, obce a vyššie územné celky v znení neskorších opatrení (rok 2007), opatrenia MF SR č. MF/16786/2007-31 z 8. augusta 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej

osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky (ďalej len „opatrenie MF SR o postupoch účtovania“) a v súlade s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Usporiadanie, označovanie a obsahové vymedzenie položiek individuálnej účtovnej závierky v roku 2007 bolo určené opatrením MF SR z 25. februára 2003 č. 1407/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek účtovnej závierky, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, štátne fondy, obce, vyššie územné celky, príspevkové organizácie a niektoré iné právnické osoby, ktorých hlavným predmetom činnosti nie je podnikanie v znení neskorších opatrení. Toto opatrenie bolo zrušené Opatrením MF SR z 5. decembra 2007 č. MF/25755/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek účtovnej závierky, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce, vyššie územné celky, ktoré nadobudlo účinnosť 1. januára 2008 (ďalej len „opatrenie MF SR k účtovnej závierke“).

Účtovná závierka obce za rok 2007 bola zostavená ako riadna v januári 2008 k dátumu 31.12.2007. Jej súčasťou bola súvaha, výkaz ziskov a strát a poznámky. Správa nezávislého audítora k účtovnej závierke bola vydaná vo februári 2008.

Účtovná závierka obce za rok 2008 bola zostavená ako riadna v januári 2009 k dátumu 31.12.2008. Jej súčasťou bola súvaha, výkaz ziskov a strát a poznámky. Správa nezávislého audítora k účtovnej závierke bola vydaná začiatkom februára 2009.

Kontrolou zostavenia a náležitostí účtovnej závierky bolo zistené:

Súvaha zostavená k 31.12.2007 a výkaz ziskov a strát zostavený k 31.12.2007 neobsahovali názov účtovnej jednotky, jej sídlo a právnu formu účtovnej jednotky, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 17 ods. 2 písm. a) a c) zákona o účtovníctve.**

Obec nemala vypracovanú výročnú správu za rok 2007, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 20 ods. 1 zákona o účtovníctve.**

V roku 2007 na účte „Závazky sociálneho fondu“ obec duplicitne zaúčtovala prevod sociálneho fondu zo zrušenej príspevkovej organizácie v hodnote 17 tis. Sk, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 7 ods. 1 zákona o účtovníctve.** V účtovnej závierke tak bol nesprávne uvedený zostatok záväzkov sociálneho fondu.

Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31.12.2008 neobsahovali všetky zmeny týkajúce sa úprav pri prechode na novú metodiku účtovania a účtovné prípady k 01.01.2008, ďalej obsahovali informácie, pre ktoré obec nemala obsahovú náplň, informácie, ktoré sa jej netýkali, napríklad spôsob oceňovania majetku obstaraného formou finančného a operatívneho leasingu, majetku vyjadreného v cudzej mene a pod. Tým, že poznámky k účtovnej závierke za rok 2008 obec nezostavila podľa § 3 ods. 1 a 4 opatrenia MF SR k účtovnej závierke, **nepostupovala obec v súlade s ustanovením § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve.**

Inventarizácia majetku a záväzkov bola vykonaná ku dňu 31.12.2008. Niektoré inventúrne súpisy neobsahovali podpisy hmotne zodpovednej osoby, napr.: inventúrne súpisy za bytové hospodárstvo, inventúrny súpis za požiarňu ochranu, inventúrne súpisy za zdravotné stredisko, inventúrny súpis za dom smútku. Tým, že uvedené inventúrne súpisy neobsahovali všetky stanovené náležitosti, **nebol**

pri inventarizácii dodržany postup v súlade s ustanovením § 50 ods. 2 písm. e) zákona o účtovníctve.

Kontrolou vybranej vzorky účtovných dokladov bolo zistené:

Vystavené interné doklady v období 12/2007 a 12/2008 **neobsahovali potrebné náležitosti účtovného dokladu podľa ustanovenia § 10 ods. 1 zákona o účtovníctve.** Napríklad všetky preverené doklady za obdobie 12/2008 neobsahovali slovné označenie účtovného dokladu, niektoré doklady neobsahovali peňažnú sumu, podpisový záznam osoby zodpovednej za zaúčtovanie účtovného prípadu, dátum vyhotovenia a v niektorých chýbal obsah účtovného prípadu. Tým, že obec nevystavila interné doklady tak, aby z nich bolo možné určiť obsah každého jednotlivého účtovného prípadu, **nepostupovala v súlade s ustanovením § 10 ods. 2 zákona o účtovníctve.**

4. Záverečný účet obce

Záverečný účet obce za rok 2007 bol zostavený v súlade s ustanovením § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy vo forme Správy o hospodárení obce za rok 2007. OZ schválilo uznesením celoročné hospodárenie obce a jej rozpočtovej organizácie bez výhrad v apríli 2008.

Výsledkom rozpočtového hospodárenia za rok 2007 bol prebytok rozpočtu v hodnote 2 316 tis. Sk (76 892,20 euro). Prebytok bežného rozpočtu bol v hodnote 2 233 tis. Sk (74 117,44 euro) a prebytok kapitálového rozpočtu v hodnote 84 tis. Sk (2 774,71 euro). Na účely tvorby peňažných fondov boli z prebytku hospodárenia vylúčené nevyčerpané finančné prostriedky zo ŠR SR v hodnote 19 tis. Sk (627,43 euro), ktoré obec previedla do rozpočtu na rok 2008 ako príjmovú finančnú operáciu.

Kontrolou súladu údajov uvedených v účtovnej závierke a v záverečnom účte bol zistený rozdiel v stave dlhodobého hmotného majetku, keď v záverečnom účte bol zostatok stavieb o 318 tis. Sk (10 569,61 euro) vyšší ako bola jeho skutočná hodnota evidovaná v účtovníctve. Tento rozdiel vznikol neuvedením úbytkov stavieb v roku 2007. OZ schválilo úbytky samostatnými uzneseniami, nedostatkom bolo ich neuvedenie v záverečnom účte.

5. Účinnosť vnútorného kontrolného systému

Kontrolný systém obce v kontrolovanom období upravoval zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vnútorná smernica na zabezpečenie vykonávania finančnej kontroly v pôsobnosti obce. Obec mala zriadenú funkciu hlavného kontrolóra v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o obecnom zriadení.

Pri vyhodnotení úrovne kontrolného systému zobrala kontrolná skupina do úvahy spôsob vykonávania predbežnej a následnej kontroly, počet vykonaných kontrol hlavným kontrolórom a ich zameranie, ako aj zistené nedostatky a vyhodnotila **kontrolný systém obce ako dobrý.**

Záver

Kontrola poukázala na niekoľko nedostatkov, ktoré sa vyskytli v procese zostavovania rozpočtu, účtovnej závierky a záverečného účtu. Jednalo sa hlavne o nasledovné nedostatky:

- zriaďovacia listina rozpočtovej organizácie neobsahovala identifikačné číslo,

- rozpočet obce na rok 2008 nebol zostavený vrátane rozpočtu výdavkov zriadenej rozpočtovej organizácií,
- nebola vedená operatívna evidencia o všetkých rozpočtových opatreniach,
- výdavok na rekonštrukciu obecného rozhlasu bol nesprávne triedený ako bežný,
- chýbali niektoré všeobecné náležitosti účtovnej závierky zostavenej k 31.12.2007,
- nebola vypracovaná výročná správa za rok 2007,
- poznámky k účtovnej závierke za rok 2008 neobsahovali všetky zmeny týkajúce sa úprav pri prechode na novú metodiku účtovania a účtovné prípady k 1.1.2008, ďalej obsahovali informácie, pre ktoré obec vo svojom účtovníctve nemala obsahovú náplň,
- niektoré inventúrne súpisy neobsahovali podpisy hmotne zodpovednej osoby,
- niektoré interné doklady nemali náležitosti účtovného dokladu.

Výsledok kontroly bol prerokovaný so starostkou obce. Obec prijala 9 opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov, plnenie ktorých bude NKÚ SR priebežne kontrolovať.